

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

NC NÁRODNÍ CENTRUM
MNK PRO MEDICÍNSKÉ NOMENKLATURY
A KLASIFIKACE

Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR
Institute of Health Information and Statistics of the Czech Republic

UNIVERZITA
KARLOVA

Implementace MKN-11 v ČR

Česká verze 11. revize Mezinárodní klasifikace nemocí = vlajková loď NCMNK

Miroslav Zvolský
ÚZIS ČR

Revizní lékař zdravotní pojišťovny

Administrativní zátěž

Management nemocnice

Lékaři oddělení lůžkové péče nastupují na ranní hlášení, nejmenovaná nemocnice, Česká republika, rok 2023, kolorováno

MKN-11 – motivace pro vývoj a použití

- MKN celosvětovým standardem pro záznam a předávání informace o stavu/diagnóze pacienta => úplně jiný use case, než původně zamýšlený
- Elektronizace zdravotnictví, první verze v kompletně digitální formě = konec knih, asistivní kódování, umělá inteligence
- Referenční terminologie = celosvětové sjednocení významu klinického obsahu
- Aktualizace medicínského vědeckého poznání (MKN-10 vznikala v 80. letech minulého století!)
- Personalizace medicíny, big data, real world data, vícenásobné využívání zdravotnických dat = „**jednou zaznamenej, opakovaně použij**“

ICD-11

International Classification of Diseases 11th Revision

The global standard for diagnostic health information

Use ICD-11

[ICD-11 Browser](#)

for seeing the content

[ICD-11 Coding Tool](#)

for coding with ICD-11

[ICD-API](#)

web services to get

programmatic access to ICD-11

[ICD-11 Implementation or
Transition Guide](#)

Learn More

[ICD Home Page](#)

[ICD-11 Reference Guide](#)

[ICD-11 Fact Sheet](#)

[ICD-11 License](#)

[ICD-11 Training](#)

[ICD Video](#)

[Older versions](#)

[ICD-10 Browser](#)

Be Involved

Our [maintenance platform](#)

provides various ways to

contribute

[Comments](#)

[Proposals](#)

[Translations](#)

released on 18
June 2018

endorsed by WHA
on 25 May 2019

came into effect
on 1 January 2022

**MMS version =
85,000 entities**

**154,500 items to
translate**

Search

[Advanced Search]

Browse

Coding Tool

Info

ICD-11 for Mortality and Morbidity Statistics

- ▶ 01 Certain infectious or parasitic diseases
- ▶ 02 Neoplasms
- ▶ 03 Diseases of the blood or blood-forming organs
- ▶ 04 Diseases of the immune system
- ▶ 05 Endocrine, nutritional or metabolic diseases
- ▼ 06 Mental, behavioural or neurodevelopmental disorders
  - ▶ Neurodevelopmental disorders
  - ▶ Schizophrenia or other primary psychotic disorders
  - ▶ Catatonia
  - ▼ Mood disorders
    - ▼ Bipolar or related disorders
      - ▶ **6A60 Bipolar type I disorder**
      - ▶ 6A61 Bipolar type II disorder
      - ▶ 6A62 Cyclothymic disorder
      - ▶ 6A6Y Other specified bipolar or related disorders
      - ▶ 6A6Z Bipolar or related disorders, unspecified
    - ▶ Depressive disorders
    - ▶ 6A80 Symptomatic and course presentations for mood episodes in mood disorders
    - ▶ Substance-induced mood disorders
    - ▶ 6E62 Secondary mood disorders

Foundation URI : <http://id.who.int/icd/entity/1456478153>

6A60 Bipolar type I disorder

Parent

[Bipolar or related disorders](#)

Show all ancestors

Description

Bipolar type I disorder is an episodic mood disorder defined by the occurrence of one or more manic or mixed episodes. A manic episode is an extreme mood state lasting at least one week unless shortened by a treatment intervention characterised by euphoria, irritability, or expansiveness, and by increased activity or a subjective experience of increased energy, accompanied by other characteristic symptoms such as rapid or pressured speech, flight of ideas, increased self-esteem or grandiosity, decreased need for sleep, distractibility, impulsive or reckless behaviour, and rapid changes among different mood states (i.e., mood lability). A mixed episode is characterised by the presence of several prominent manic and several prominent depressive symptoms consistent with those observed in manic episodes and depressive episodes, which either occur simultaneously or alternate very rapidly (from day to day or within the same day). Symptoms must include an altered mood state consistent with a manic and/or depressive episode (i.e., depressed, dysphoric, euphoric or expansive mood), and be present most of the day, nearly every day, during a period of at least 2 weeks, unless shortened by a treatment intervention. Although the diagnosis can be made based on evidence of a single manic or mixed episode, typically manic or mixed episodes alternate with depressive episodes over the course of the disorder.

Exclusions

- Cyclothymia (6A62)
- Bipolar type II disorder (6A61)

Pro vyhledávání napište text

- Mezinárodní klasifikace nemocí, 11. revize - MKN-11 pro statistiky úmrtnosti a nemocnosti
  - 01 Některá infekční nebo parazitární onemocnění
  - 02 Novotvary
  - 03 Onemocnění krve a krevtovorných orgánů
  - 04 Onemocnění imunitního systému
  - 05 Onemocnění endokrinního systému, poruchy výživy a metabolismu
  - 06 Duševní, behaviorální nebo neurovývojové poruchy
    - Neurovývojové poruchy
    - Schizofrenie nebo jiné primární psychotické poruchy
    - Katatonie
    - Poruchy nálady
      - Bipolární nebo související poruchy
        - 6A60 Bipolární porucha typu I**
        - 6A61 Bipolární porucha typu II
        - 6A62 Cyklotymická porucha
        - 6A6Y Bipolární nebo související poruchy_residuals are not supported in this language yet
        - 6A6Z Bipolární nebo související poruchy_residuals are not supported in this language yet
    - Depresivní poruchy

6A60 Bipolární porucha typu I

Foundation URI: <http://id.who.int/icd/entity/1456478153>

Kód: 6A60

Popis

Bipolární porucha typu I je epizodická porucha nálady definovaná výskytem jedné nebo více manických nebo smíšených epizod. Manická epizoda je extrémní stav nálady trvající alespoň jeden týden, pokud není zkrácen léčbou, je charakterizovaný euforií, podrážděností nebo expanzivitou a zvýšenou aktivitou, nebo subjektivním pocitem nadměrné energie, doprovázený dalšími charakteristickými příznaky, jako jsou rychlá řeč, myšlenkový trysk, zvýšené sebevědomí nebo velikášství, snížená potřeba spánku, roztržitost, impulzivní nebo lehkovážné chování a rychlé změny mezi různými stavy nálady (tj. labilita nálady). Smíšená epizoda je charakterizována přítomností několika výrazných manických a depresivních příznaků, které odpovídají symptomům manických a depresivních epizod, mohou se vyskytovat buď současně nebo se velmi rychle střídají (ze dne na den nebo v průběhu jednoho dne). Příznaky musí zahrnovat změnu nálady odpovídající manické a/nebo depresivní epizodě (tj. depresivní, dysforická, euforická nebo expanzivní nálada) a musí být přítomny po většinu dne, téměř každý den, v průběhu alespoň 2 týdnů, pokud nejsou zkráceny léčbou. Ačkoli lze diagnózu stanovit na základě důkazů o jediné manické nebo smíšené epizodě, v průběhu poruchy se manické nebo smíšené epizody typicky střídají s depresivními epizodami.

Nepatří sem

Bipolární porucha typu II ([6A61](#))
cyklotymie ([6A62](#))

Výjimky z výše uvedených úrovní [Zobrazit vše \[2\]](#) ▼

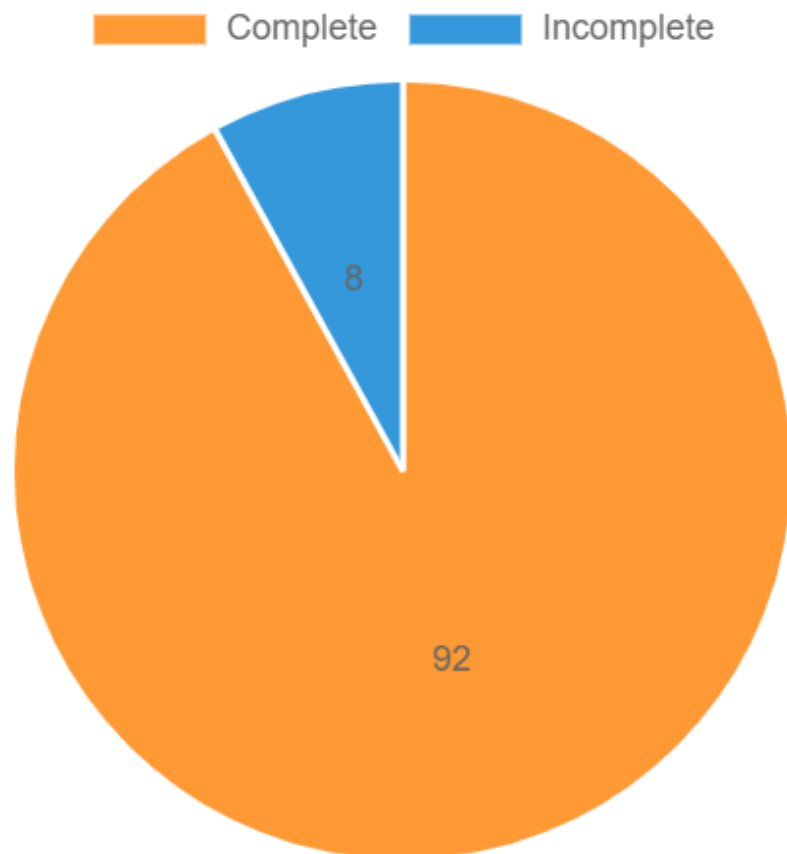
Mechanismus tvorby české verze

- Editor → překlad → workshopy → interní validace → vypořádání připomínek editorem → stručná jazyková kontrola UK → **validace klinickým expertem** → vypořádání připomínek editorem → finální jazyková kontrola → postprodukce
- **Klinický expert**
  - ✓ kontrola správnosti a odbornosti termínů, doplnění chybějících a nejasných termínů a synonym, kontrola kompletnosti kapitoly

Zpětná vazba do WHO originálu – stovky proposals

MKN-11 existuje v české verzi!

Overall completion rate

Proč „jen 92 procent“?

- Chybí položky, které do mezinárodní verze přibyly od začátku projektu NCMNK
- ... včetně kapitoly „NOT TO BE TRANSLATED - PLEASE NOTE: This whole section is currently under development and is NOT to be translated for now. Title: Module II“ (5586)
- Vybrané problematické části Rozšiřujících kódů (chemické látky)
- „Residual translations“ = zbytkové překlady skupin (mechanicky doplňované v průběhu června 2023)

Co všechno máme spolu s prerelease a k čemu:

- weby „Prohlížeč“ a „Kódovací nástroj“, byť ne plnohodnotně s oficiálními jazyky (např. nelze přepínat jazyky)
- Embeded Classification Tools, ICD API
- Prezentace + úvodní trénink „jak to vlastně vypadá“
- Kontext pro klinické experty
- Referenční terminologie
- Úvodní prezentace a testování a vývoj IT řešení (SW development, NZIS)
- Testování obsahu (kvalita, kompletnost, chyby)
- Testování české verze Kódovacího nástroje = umí skutečně česky?

... ale není hotovo

- v několika kapitolách nebyla validace z objektivních důvodů dokončena a pokračuje v součinnosti s ČLS JEP
- do konce roku aspirujeme na oficiální verzi (nikoliv prerelease)
- s koncem projektu spouštíme veřejné připomínkování česká verze „najdi chybu“
- chemické látky potřebují odkázat na český terminologický standard
- originál se stále mění = je potřeba průběžných korekcí
- chybí české překlady vybraných podrobných textů = nebyly součástí původního projektu (v době zahájení nebyly pro překlad dostupné)

Autor: Nibelung26 – Vlastní dílo, CC BY-SA 3.0,
<https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=15295450>

Poděkování

Děkuji Daně Krejčové a Lindě Medkové za organizaci překladu.

Děkuji týmu NCMNK za editaci MKN-11.

Děkuji desítkám klinických expertů za ověření terminologie.

Děkujeme předem širší odborné veřejnosti za zpětnou vazbu = dlouhodobá kultivace české verze i mezinárodního standardu.

Děkuji Vám za pozornost.

<https://www.uzis.cz/ext/mkn-11-nahled/>

<https://icdapi-cs->

<prerelease.azurewebsites.net/browse11/2023-01/mms/cs>